

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 15 februari 1945 kl. 5 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående förhöjt dagtraktamente åt av kommun valda ledamöter i beredningsnämnd, fastighetstaxeringsnämnd och lokal taxeringsnämnd.

(2:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 15 i första kammaren av herr *Eklund* m. fl. och nr 36 i andra kammaren av herr *Hall* m. fl., har hemställts, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring av § 146 i taxeringsförordningen, att av kommun valda ledamöter i beredningsnämnd, fastighetstaxeringsnämnd och lokal taxeringsnämnd äga, därest så beslutas av vederbörande kommun, att av kommunens medel erhålla dagtraktamente om högst femton kronor per dag».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framställda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen nr 15 i första kammaren.

Enligt föreskrifter i taxeringsförordningen åtnjuta ledamöter i beskattningsnämnder för närvarande gottgörelse för deltagande i taxeringsarbete enligt i huvudsak följande grunder.

Av kommun valda ledamöter i beredningsnämnd och i fastighetstaxeringsnämnd ävensom av kommun valda ledamöter i lokal taxeringsnämnd äga, därest sådant beslutas av vederbörande kommun, att av kommunens medel åtnjuta dels traktamentsersättning under såväl sammanträdes- som resedagar med högst 10 kronor om dagen, dels ock, då de icke äro bosatta å förrättningsorten, övrig resekostnadsersättning med högst vad som på grund av allmänna resereglementet utgår till nämndeman (146 § 1 mom. första stycket).

Enahanda ersättning utgår jämväl av landstingets medel till de av landsting utsedda ledamöterna i fastighetstaxeringsnämnd, dock att traktamentsersättningen, om landstinget så beslutar, må utgå med högst 15 kronor om dagen (146 § 1 mom. andra stycket).

Av landstings förvaltningsutskott och stadsfullmäktige valda ledamöter i särskild taxeringsnämnd äga att för deltagande i nämndens sammanträden åtnjuta dels resekostnadsersättning enligt reseklass II i allmänna resereglementet dels arvode med belopp, som för dygn, varunder sammanträde ägt

rum, utgör 12 kronor, om de äro bosatta å sammanträdesorten, och 16 kronor, om de ej äro bosatta å sammanträdesorten, samt för dygn, varunder sammanträde ej ägt rum, motsvarar traktamentsersättning enligt traktamentsklass D i allmänna resereglementet d. v. s. 12 kronor för dag och 7 kronor för natt eller tillhoppa 19 kronor för helt dygn. Ersättningen gäldas beträffande ledamöter, valda av landstings förvaltningsutskott, av landstinget och beträffande ledamöter, utsedda av stadsfullmäktige, av stadens medel. Bestämmelserna härom finnas i 146 § 1 mom. tredje stycket, enligt vilket stadgande i fråga om arvodesbeloppens storlek hänvisas till 145 § 8 mom., innehållande föreskrifter om ersättning till personer, som av länsstyrelsen inkallats för meddelande av upplysningar eller för överläggningar rörande taxeringsarbetet.

Sådan ledamot i fastighetsprövningsnämnd eller prövningsnämnd, som icke är befattningshavare i statens tjänst, äger för tid, varunder han varit inkallad till tjänstgöring, åtnjuta arvode med 24 kronor om dagen, om han är bosatt å sammanträdesorten, och med 32 kronor om dagen, om han är bosatt utom sammanträdesorten. Därjämte utgår för resedagar i förekommande fall rese- och traktamentsersättning enligt allmänna resereglementet (145 § 11 mom.).

I föreliggande motioner har anförts bland annat, att svårigheter på många håll uppstått att erhålla lämpliga personer såsom kommunvalda ledamöter i beredningsnämnd, fastighetstaxeringsnämnd eller lokal taxeringsnämnd, enär den för dessa uppdrag utgående ersättningen vore otillräcklig såsom kompensation för mistad arbetslön och uppkommande kostnader för uppehåll å sammanträdesorten. På grund därav borde ersättningen höjas till åtminstone 15 kronor för dag.

Utskottet.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen utgå ersättningarna till ledamöterna i de olika slagen av beskattningsnämnder efter föga enhetliga grunder. Lägst är ersättningen till av kommun valda ledamöter i beredningsnämnd, fastighetstaxeringsnämnd och lokal taxeringsnämnd, vilka ledamöter erhålla traktamentsersättning med högst 10 kronor för dag, om så beslutas av kommunen, jämte eventuell resekostnadsersättning. Av landsting utsedda ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd åtnjuta traktamentsersättning med högst 15 kronor för dag, om så beslutas av landstinget, jämte eventuell resekostnadsersättning. Av landstings förvaltningsutskott och stadsfullmäktige valda ledamöter i särskild taxeringsnämnd äga att för sin inställelse åtnjuta arvode med 12 kronor för dygn, om nämndens sammanträde hålles å bostadsorten, och 16 kronor för dygn, om sammanträdet hålles å annan ort, samt för dygn, varunder sammanträde ej ägt rum, 12 kronor för dag och 7 kronor för natt eller tillhoppa 19 kronor för helt dygn, varjämte i förekommande fall utgår resekostnadsersättning. Ledamöter av fastighetsprövningsnämnd eller prövningsnämnd erhålla för tid, varunder de varit inkallade till tjänstgöring, arvode med högre belopp än nu nämnts,

varvid emellertid är att märka, att särskild ersättning icke utgår för det arbete utöver sammanträdesdagarna, som efter de år 1943 beslutade ändringarna i taxeringsförordningen ankommer på dessa ledamöter.

Det i de föreliggande motionerna framställda yrkandet har till syfte, att traktamentsersättningen till av kommun valda ledamöter i beredningsnämnd, fastighetstaxeringsnämnd och lokal taxeringsnämnd skall, om kommunen så beslutar, kunna utgöra högst 15 kronor för dag.

Även enligt utskottets mening måste det nu stadgade maximibeloppet för ersättningen till sistnämnda ledamöter av 10 kronor för dag — vilket belopp avser även sådana fall, då sammanträde hålles å annan ort än bostadsorten — anses vara alltför lågt. Ifrågavarande ersättning är visserligen icke, såsom motionärerna synas förmoda, avsedd att till någon del utgöra gottgörelse för mistad arbetsförtjänst genom uppdragets fullgörande. Den har emellertid, såsom motionärerna jämväl framhållit, bibehållits oförändrad alltsedan år 1928 trots den betydande höjning av prisnivån, som sedan dess ägt rum. Ersättningen motsvarar ej heller vad som enligt gällande föreskrifter skall utgå såsom gottgörelse vid vissa liknande uppdrag. Såsom jämförelse kan nämnas, att traktamentsersättningen till nämndeman enligt allmänna rese-reglementet utgör högst 10 kronor för dag och 6 kronor för natt eller tillhoppa 16 kronor för helt dygn. Ledamot av vägnämnd erhåller enligt samma reglemente för resedagar traktamentsersättning med 12 kronor för dag och 7 kronor för natt eller tillhoppa 19 kronor för helt dygn. Enligt lagen den 30 juni 1943 om vägnämnder och länsvägnämnder åtnjuter ledamot av vägnämnd vidare gottgörelse av statsmedel för sitt arbete med 18 kronor för sammanträdesdag. Med hänsyn till storleken av de ersättningar, som sålunda utgå för liknande uppdrag, och då enligt vad inom utskottet upplysts det på grund av den låga ersättningen till ledamöter i lokal taxeringsnämnd på många håll visat sig möta svårigheter att erhålla lämpliga personer till sådana uppdrag, finner utskottet en höjning av traktamentsersättningen för de i motionerna avsedda ledamöterna till högst 15 kronor för dag vara väl motiverad.

En sådan höjning av ersättningen till de av kommun valda ledamöterna i beredningsnämnd, fastighetstaxeringsnämnd och lokal taxeringsnämnd skulle dock stämma mindre väl överens med det arvode, som nu utgår för sammanträdesdagar till de av landstings förvaltningsutskott och stadsfullmäktige valda ledamöterna i särskild taxeringsnämnd, nämligen 12 kronor för dygn, om sammanträdet hålles å bostadsorten, och 16 kronor för dygn, om sammanträdet hålles å annan ort. Ledamot i särskild taxeringsnämnd bör givetvis icke erhålla lägre ersättning för sin inställelse än ledamot i lokal taxeringsnämnd. På grund härav har inom utskottet övervägts, att utskottet skulle i anledning av förevarande motioner föreslå höjning jämväl av ersättningen till ledamöter i särskild taxeringsnämnd. Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen åtnjuta emellertid enligt 145 § 8 mom. taxeringsförordningen de personer, som av länsstyrelsen inkallats för meddelande av upplysningar eller för överläggningar rörande taxeringsarbetet, ersättning efter samma grunder som ledamöter i särskild taxeringsnämnd. Då

det får antagas, att sådan överensstämmelse i fråga om ersättningsbeloppens storlek fortfarande bör bibehållas, och utskottet icke anser sig kunna i detta sammanhang förorda ändrade ersättningsgrunder beträffande samtliga de nu nämnda uppgifterna inom taxeringsväsendet, har utskottet icke föreslagit någon ändring beträffande ersättningen till ledamöter i särskild taxeringsnämnd. Utskottet, som finner sig böra i ifrågavarande hänseende söka åstadkomma rättelse i de fall, där sådan synes mest påkallad, inskränker sig sålunda till att tillstyrka bifall till det i motionerna framställda yrkandet. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t snarast tager bestämmelserna om ersättning till ledamöter i särskild taxeringsnämnd liksom även till de i 145 § 8 mom. avsedda personer under omprövning och för riksdagen framlägger de förslag, som därav må föranledas.

I författningstekniskt hänseende innebär utskottets förslag, att det i 146 § 1 mom. första stycket stadgade maximibeloppet för traktamentsersättningen höjes från 10 till 15 kronor. Härav föranledes jämväl en ändring i andra stycket av samma moment. Enligt den nuvarande lydelsen av detta stycke äga de av landsting utsedda ledamöterna i fastighetstaxeringsnämnd för sin inställelse åtnjuta ersättning av landstingets medel efter de i första stycket angivna grunder, dock att traktamentsersättningen, om landstinget så beslutar, må utgå med högst 15 kronor om dagen. Den av utskottet föreslagna ändringen av första stycket torde böra medföra sådan ändring av andra stycket, att de där avsedda ledamöterna skola äga åtnjuta ersättning efter i första stycket angivna grunder. Denna ändring är av rent formell natur.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 15 av herr Eklund m. fl. och II: 36 av herr Hall m. fl. angående förhöjt dagtraktamente åt av kommun valda ledamöter i beredningsnämnd, fastighetstaxeringsnämnd och lokal taxeringsnämnd, för sin del antaga följande

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 146 § 1 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 146 § 1 mom. taxeringsförordningen¹ den 28 september 1928 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

146 §.

1 mom. Av kommun valda ledamöter i beredningsnämnd och i fastighets-taxeringsnämnd ävensom av kommun jämlikt 8 § 3 mom. valda ledamöter

¹ Senaste lydelse se SFS 1943: 855.

i lokal taxeringsnämnd äga, därest sådant beslutas av vederbörande kommun, att av kommunens medel åtnjuta dels traktamentsersättning under såväl sammanträdes- som resedagar med högst femton kronor om dagen, dels ock, då de icke äro bosatta å förrättningsorten, övrig resekostnadsersättning med högst vad som på grund av allmänna resereglementet utgår till nämndeman. Ersättning efter enahanda grunder må av kommunens medel utgå jämväl till ordningsman i lappby för inställelse vid sammanträde enligt 83 § 2 mom.

De av landsting utsedda ledamöterna i fastighetstaxeringsnämnd äga för sin inställelse vid nämndens sammanträden och vid sådana sammanträden, som omförmälas i 59 § 1 och 3 mom. samt 66 § 2 mom., åtnjuta ersättning av landstingets medel efter de i föregående stycke angivna grunder.

Av landstings — — — stadens medel.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1945.

Stockholm den 15 februari 1945.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärge, Elon Andersson, Ekman, Frans Ericson, Velander, Björnsson, Eklund, Heüman, Gustaf Elofsson* och *Lennart Johansson*,

från andra kammaren: herrar *Hagberg* i Malmö, *Björklund, Hammarlund, Olsson* i Gävle, *Sandberg, Orgård, Janson* i Frändesta, *Falk, Karlsson* i Grängesberg och *Vigelsbo*.
